

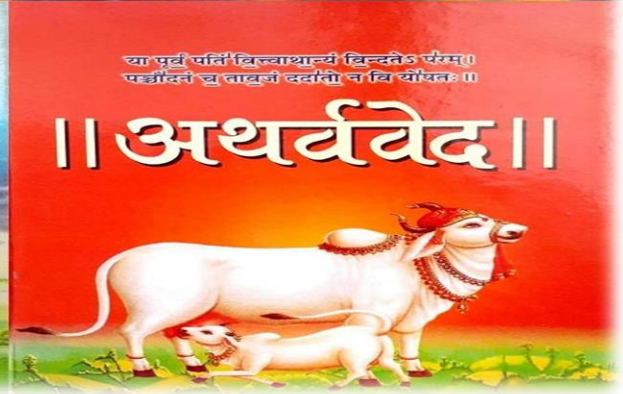
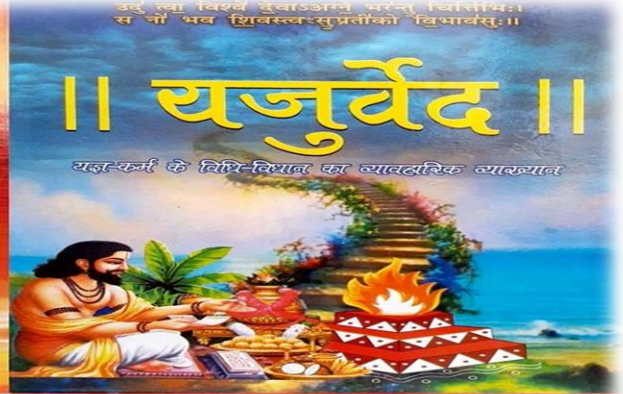
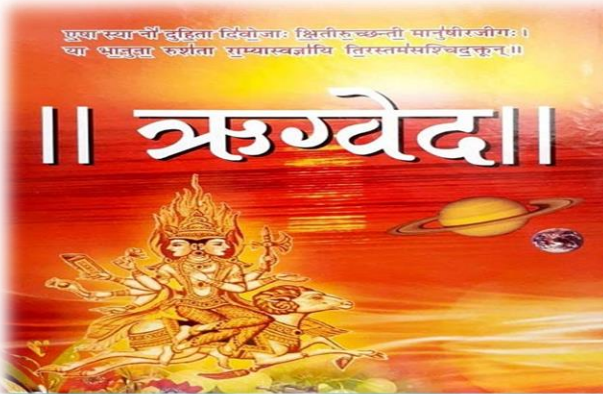

INDIAN SCHOOL AL WADI AL KABIR

Class: VIII	Department: Sanskrit	Date of submission: N.A
Worksheet No. 3	Topic: Comprehension & grammar	Note: Pl. file in portfolio

1. गद्यांशम् पठित्वा अधोदत्तान् प्रश्नान् उत्तरत | (Answer the question below based on the passage.)

संसारे अनेकाः भाषाः प्रचलिताः सन्ति । तासु संस्कृतभाषा अति प्राचीना अस्ति । विश्वस्य प्राचीनतमं साहित्यं वेदाः उपनिषदाः च अस्यां भाषायाम् एव सन्ति । अस्माकं धार्मिक-ग्रन्थाः, कथा-ग्रन्थाः, नाटक-ग्रन्थाः च संस्कृत-भाषायामेव लिखिताः । संस्कृतभाषा तु भारतस्य भाषाणां जननी अस्ति । संस्कृतभाषायाः व्याकरणं तु सर्वत्र प्रसिद्धम् । संस्कृतभाषायाः ज्ञानं विना हिन्दीभाषायाः ज्ञानमपि अपूर्णं भवति । आधुनिकयुगे संगणकस्य क्षेत्रे अपि संस्कृतस्य प्रयोगः भवति ।

(क) एकपदेन उत्तरत | (एक पद में उत्तर दीजिए | Answer in one word.)

- (i) वेदाः उपनिषदाः च कस्यां भाषायां सन्ति?
- (ii) कस्याः ज्ञानं विना हिन्दीभाषायाः ज्ञानमपि अपूर्णम् ?
- (iii) आधुनिकयुगे कस्य क्षेत्रे संस्कृतस्य प्रयोगः भवति ?
- (iv) किं संस्कृतभाषा प्राचीना अथवा नवीना ?

(ख) पूर्णवाक्येन उत्तरत | (पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए | Answer in a complete sentence.)

- (i) संस्कृत भाषा केषां जननी अस्ति?
- (ii) संस्कृतभाषायाम् के ग्रन्थाः लिखिताः ?

2. कोष्ठकेषु दत्तेषु शब्देषु उचितविभक्तिप्रयोगं कृत्वा वाक्यानि पूरयत | (कोष्ठक में दिए गए शब्दों में उचित विभक्ति का प्रयोग कर वाक्य पूर्ति कीजिए | Fill in the blanks using appropriate words.)

- (क) छात्राः पठन्ति | (कविता) (ख) बालकः पठिष्यति | (पुस्तक)
- (ग) लेखान् लिखन्ति | (बालिका) (घ) विना सुखं न भवति | (धर्म)
- (ङ) बालकः प्रति गच्छति | (गृह)

3. निम्नलिखितानाम् शब्दानाम् योगे उचितविभक्तिप्रयोगम् प्रदर्शयत | (निम्नलिखित शब्दों के योग में उचित विभक्तियों को चुनिए | Choose the correct option.)

- (क) 'सह' शब्द के योग में (द्वितीया / तृतीया / चतुर्थी)
- (ख) 'अलम्' शब्द के योग में (प्रथमा / तृतीया / पञ्चमी)
- (ग) 'प्रति' शब्द के योग में (प्रथमा / द्वितीया / तृतीया)
- (घ) 'क्रुध्' धातु के साथ (चतुर्थी / तृतीया / पञ्चमी)
- (ङ) 'रुच्' धातु के साथ (तृतीया / चतुर्थी / पञ्चमी)
- (च) 'दा' (यच्छ्) धातु के साथ (द्वितीया / तृतीया / चतुर्थी)

4. निम्नलिखितवाक्यानि द्विवचने लिखत । (निम्नलिखित वाक्यों को द्विवचन में लिखिए ।
Rewrite the sentences in dual number.)

एकवचन

द्विवचन

उदाहरणम् -बाला नृत्यम् अकरोत् ।

बाले नृत्यम् अकुरुताम् ।

(क) तरुणः पाठम् अपठत् ।

.....

(ख) अहम् तस्य पत्रम् अपठम् ।

.....

(ग) छात्रः कन्दुकेन अक्रीडत् ।

.....

(घ) धेनुः दुग्धं न अयच्छत् ।

.....

(ङ) त्वं जलम् अपिबः ।

.....

